

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Elli Beşinci İnikat

31 Mart 1928 Cumartesi

MÜNDERECAT

	Sayfa		Sayfa
1. — SÂBIK ZABIT HÜLASASI	80	3. — Mübadeleye gayri tabi ahaliye verilecek emvali gayri menkule hakkında 1/87 numaralı Kanun Lâyihası ve Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları.	82:83
2. — HAVALA EDİLEN EVRAK	80	4. — Muhamat Kanununun altıncı maddesiyle 12 nci maddesi son fıkrasının tadiline ve mezkûr kanunun bazı mevaddını muaddel kanunun dördüncü maddesinin ilgasıyla yeni bir madde ikamesine dair 1/121 numaralı Kanun Lâyihası ve Kayseri Mebusu Hasan Ferit ve Mardin Mebusu İrfan Ferit beylerin, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 61 nci maddesinin tadili hakkında 2/38 numaralı teklifi kanunisi ve Adliye Encümeni mazbatası.	83:84
3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI	80	5. — Mahkemei Temyiz Teşkilâtının tefsiiri hakkında 1/23 numaralı Kanun Lâyihası ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları.	84:86
1. — Konya Mebusluğuna intihap olunan Zühtü Beyin intihap mazbatası.	80		
4. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD	81		
1. — Hariciye, Maliye ve mülga Bahriye vekâletleriyle Müdafaa-i Milliye Vekâleti 1927 seneleri bütçelerinde münakale icrasına dair 1/128, 1/131, 1/133 numaralı Kanun lâyihasları ve Bütçe Encümeni mazbatası.	81,87:89		
2. — Mühendis Mektebinden neşet edecek efendilere ikişer yüz lira avans itası hakkında 1/99 numaralı Kanun Lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası.	81:82		

1. — SABIK ZABIT HÜLASASI

Elli Dördüncü İnikat

29 Mart 1928 Perşembe

İsmet Beyin riyasetleriyle akdolunarak memleketimizde icrayı faaliyet eden bilûmum bankaların ecnebi parasiyle muamele ve ikraz yapamayacaklarına mütedair teklifi kanununun reddi hakkında Maliye Encümeni mazbatası müzakere ve kabul edildi.

Tababet ve şubati sanatlarının tarzi icrası hakkındaki Kanun Lâyihasının bir maddesi encümene

tevdi ve diğer mevaddı kabul edildikten sonra inikada hitam verildi,

Reis
Reisvekili
İsmet

Kâtip
Diyarbakir
İshak Refet

Kâtip
Denizli
Necip Ali

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyhalar

1. — İnhisar idarelerinin şahsiyeti hükmiyeyi haiz müessesat halinde ve mülhak bütçe ile idaresi hakkında Kanun lâyihası. (Maliye, Adliye ve Bütçe encümenlerine)

2. — Tüccar tarafından hariçten celp olunan şeker ile petrol ve benzinden masarifi idare olarak alın

nan mebalîğin sureti tahsiline dair Kanun lâyihası. (Maliye ve Bütçe encümenlerine)

3. — Matbuat Müdiriyeti Umumiyesi 1927 senesi bütçesinde münakale icrasına dair Kanun lâyihası. (Bütçe Encümenine)

BİRİNCİ CELSE

Açılma Saati : 14,05

REİS : Hasan Bey

KÂTİPLER : İshâk Rafet Bey (Diyarbakir), Necip Ali Bey (Denizli)

REİS — Efendim celseyi açıyorum.

3. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1. — Konya Mebusluğuna intihap olunan Zühtü Beyin intihap mazbatası.

REİS — Efendim Konya Mebusluğuna intihap olunan Zühtü Beyin mazbatası gelmiştir muallel de-

ğildir. Zühtü Beyin mebusluğunu reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

4. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD

1. — Hariciye, Maliye ve mülga Bahriye Vekâletleriyle Müdafaa-i Milliye Vekâleti 1927 seneleri bütçelerinde münakale icrasına dair 1/128, 1/131, 1/133 numaralı kanun lâyhaları ve Bütçe Encümeni mazbatası. (1)

REİS — Lâyihanın heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri) maddelere geçilmesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Hariciye Vekâleti 1927 Senei Maliyesi Bütçesine Tahsisatı Munzamma İtasına ve Bazı Devair Bütçelerinde Münakale İcrasına Dair Kanun

Birinci Madde — 1927 senei maliyesi Hariciye Vekâleti bütçesinin 428 nci tahdidi hudut komisyonları faslına 65 000 lira tahsisatı munazamma olarak ilâve olunmuştur.

REİS — Birinci madde hakkında söz isteyen yoktur. Reye koyuyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

İkinci Madde — 1927 senei maliyesi Hariciye Vekâleti bütçesinin 414 ncü temsil tahsisatı faslından 100 000 liralık tahsisat imha edilmiştir.

REİS — İkinci maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — Merbut cetvelde gösterilen devairin 1927 senei maliyesi bütçeleri arasında 37 804 liranın münakalesine mezuniyet verilmiştir.

REİS — Cetvel okunacaktır efendim.

Maliye Vekâleti

Fasıl	Madde	Zammı lâzım gelen	
119	1	Merkez mefruşatı REİS — 1 600 lira zammı kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	1 600
119	3	Merkez demirbaşı REİS — 3 000 lira zammı kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olunmuştur.	3 000

(1) Zaptın sonuna merbuttur.

Fasıl	Madde	Zammı lâzım gelen	
120	2	Merkez kırtasiyesi REİS — 5 000 lira zammı kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	5 000
127	3	Defatir ve evrakı matbua REİS — 7 329 lira zammı kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	7 329
151		Masarifi gayri melhuza REİS — 20 875 lira zammı kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.	20 875

(Üçüncü madde tekrar okundu)

REİS — Üçüncü maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Dördüncü Madde — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Dördüncü maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Beşinci Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

REİS — Beşinci maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Kanun lâyihasını tayını esamî ile reyinize arz ediyorum. Lütfen reyinizi istimal ediniz.

2. — Mühendis mektebinden neşet edecek efendilere ikişer yüz lira avans itası hakkında 1/99 numaralı kanun lâyihası ve Bütçe Encümeni mazbatası. (1)

REİS — Efendim, bu kanunun ikinci müzakeresini yapacağız.

(1) 52 nci inikat zabıt ceridesinin sonuna merbuttur.

Mühendis Mektebinden Çıkacak Efendilere İkişer Yüz Lira Avans Verilmesi Mezuniyetine Dair Kanun

Birinci Madde — 1927 - 1928 senei tedrisiyesinden itibaren mühendis mektebinden çıkacak efendilere her sene Nafia Bütçesindeki tertibi mahsusundan avans suretiyle ikişer yüz liranın itasına Nafia Vekili mezundur. İşbu avanslar mühendis efendilerin memuriyete tayinlerinden itibaren bir sene zarfında alacakları muhassesattan mukassaten istirdat olunur. Ancak mektepten çıktıkları tarihten itibaren üç ay zarfında memuriyete tayin için müracaat etmeyen veya teklif olunan memuriyeti kabul eylemeyenlerden aldıkları avanslar Tahsili Emval Kanunu mucibince def'atan tahsil olunur.

REİS — Efendim, birinci madde hakkında tadilname yoktur. Birinci maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

İkinci Madde — Bu kanun Haziran 1928 tarihinden muteberdir.

REİS — İkinci maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Üçüncü Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye ve Nafia Vekilleri memurdur.

REİS — Üçüncü maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

3. — *Mubadeleye gayri tabi ahaliye verilecek emvali gayri menkule hakkında 1/87 numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye, Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları. (1)*

Mubadaleye Gayri Tabi Ahaliye Verilecek Emvali Gayri Menkule Hakkında Kanun

Madde 1. — Yunan Hükümetiyle akdedilen 1 Kânunuevvel 1926 tarihli itilâfname mucibince devlete intikal eylemiş olan emvali gayri menkuleyi şerait ve nispet dahilinde menlehülhaklarına tefvize hükümet mezundur.

AĞA OĞLU AHMET BEY (Kars) — «Menlehülhak» ne demektir?

REİS — Hak sahipleri demektir.

AĞA OĞLU AHMET BEY (Kars) — Hak sahiplerine yazılsın.

(1) Birinci müzakeresi 53 ncü inikat zabıt ceridesindedir.

REİS — Tadilname veriniz reye arz edeyim.

Efendim, birinci madde hakkında bir takrir var okunacaktır:

Riyaseti Celileye

Birinci maddeye: «... nispet dahilinde» kelimelerinden sonra Bütçe Encümeninin tadilinde münderiç «Aynen veya bedelen» kelimelerinin ilâvesini ve tefvize» kelimesinin yerine de «Vermeye» kelimesinin ikâmesini teklif ederiz.

İstanbul

Hasan Hüseyin

Tekirdağ

Celâl Nuri

CELÂL NURİ BEY (Tekirdağ) — Efendim malumuâliniz Heyeti Celile Bütçe Encümeninin tadilini kabul etmedi. Maliye Encümeninin tadilini kabul etti. Bütçe Encümeninin tadilinden iki kelime vardır. «Aynen veya bedelen.» Bazen aynen verilebilir, bazen bedenen verilebilir, aynen veremez ve bir de maddede «Tefvize» denmiş. Bedenen verilecek olursa tefvize değildir. «Vermek kelimesi ayn'a da şâmilidir. İstanbul Mebusu Hüseyin Bey ile teklif ediyoruz. Lütfen kabul buyurmanızı rica ederiz.

SELÂHATTİN BEY (Kocaeli) — (Tefviz ve itâ) deyiniz.

CELÂL NURİ BEY (Tekirdağ) — «Vermek» ikisine şâmilidir.

REİS — Efendim, bir takrir daha var:

Riyaseti Celileye

Birinci maddedeki «Menlehülhak» yerine «Hak sahiplerine» kelimesinin ikâmesini arz ve teklif ederim.

Kars

Ağaoğlu Ahmet

REİS — Efendim; birinci takrir, «Müsavi ve şerait nispet» kelimelerinden sonra Bütçe Encümeninin tespit ettiği «Aynen veya bedenen cümlesinin ilâvesini ve «Tefviz» kelimesi yerine «Vermeye» denilmesini teklif etmektedir. Bu tadilnameyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

İkinci takrir, «Menlehülhak» yerine «Hak sahiplerine» cümlesinin konması teklif ediliyor. Reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Efendim maddeyi şimdi o suretle okuyoruz:

Madde 1. — Yunan hükümetiyle akdedilen 1 Kânunuevvel 1926 tarihli itilâfname mucibince devlete intikal eylemiş olan emvali gayri menkuleyi müsavi şerait ve nispet dahilinde aynen veya bedelen hak sahiplerine vermeye hükümet mezundur.

REİS — Efendim maddeyi bu şekilde reyinize arz ediyorum, Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Tefvizin şerait ve nispeti, İcra Vekilleri Heyetince tayin ve tespit olunur.

SÜLEYMAN SIRRI BEY (Yozgat) — Orada, vermenin şeraiti yazılmalı.

REİS — Hakikaten bu maddenin lâzım gelir, çünkü evvelce tefvize hükümet mezun oluyordu. Halbuki aynen veya bedelen vermek olunca, vermenin şeraiti olmak lâzımdır. Bu ikinci madde hakkında encümenin noktayı nazarı yok mu?

SÜLEYMAN SIRRI BEY (Yozgat) — O kelime hakkında Celâl Nuri Beyin bir teklifi var mı?

REİS — Hayır efendim.

ŞAKİR BEY (Çatalca) — (Birinci madde mucibince verilecek ay veya bedelin şerait ve nispeti İcra Vekilleri Heyetince tayin ve tespit olunur.) Şeklinde olursa muafak olur.

REİS — Efendim encümen ikinci maddeyi şöyle teklif ediyor: (Birinci madde mucibince verilecek ay veya bedelin şerait ve nispeti İcra Vekilleri Heyetince tayin ve tespit olunur.) (çok iyi sesleri) maddeyi bu şekilde kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Üçüncü maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Dördüncü maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

4. — *Muhammat Kanununun altıncı maddesiyle 12 nci maddesi son fıkrasının tadilüne ve mezkûr kanunun bazı mevaddını muaddil Kanunun dördüncü maddesinin ilgasıyla yeni bir madde ikamesine dair 1/121 numaralı Kanun lâyihası ve Kayseri Mebusu Hasan Ferit ve Mardin Mebusu İrfat Ferit beylerin, Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 61 nci maddesinin tadili hakkında 2/38 numaralı teklifi kanunisi ve Adliye Encümeni mazbatası. (1)*

(1) Zaptın sonuna merbuttur

SELÂHATTİN BEY (Kocaeli) — Yanlıştır, Muhammat Kanunu değildir. Yanlış tabedilmiştir. Avukat Kanunu olacaktır, o namda bir kanun yoktur.

REİS — Ruznamede böyle tabedilmiştir.

SELÂHATTİN BEY (Kocaeli) — Avukatlık Kanunu olacaktır.

REİS — Kanunun heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri) Maddelere geçilmesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Avukatlık Kanununun 6 ncı maddesiyle 12 nci maddesi son fıkrası ve onu muaddel olan 6.1.1926 tarih ve 708 numaralı Kanunun dördüncü maddesi makamına kaim olmak üzere Kanun

Madde 1. — Baro Meclis İnzibatı, şikâyete mebnî veya resen veya mahalli müddeiumusisinin talebi üzerine Avukatlık Kanununun beşinci maddesindeki mücazâtı intibahiyeyi tertip eder.

Meclis inzibatın alep ve şikâyet tarihinden itibaren bir ay zarfında bir karar vermesi mecburidir. Bu müddet zarfında bir karar verilmediği takdirde şikâyetçinin müracaati üzerine veya re'sen müddeiumumi aynı talebi mahkemeye dermeyan edebilir.

Baro Meclisi İnzibatınca iktisap olunan kararlar bir hafta zarfında müddeiumumiliğe tebliğ olunur. Bunlardan mücazâtı intibahiyeye mütedair olanları müddeiumumilik tarafından bir hafta zarfında mahkûm avukata tebliğ olunur. Tarihi tevdiden itibaren bir hafta zarfında müddeiumumi her türlü mukarrerat aleyhine ve mahkûm avukat tarihi tebliğden itibaren bir hafta zarfında ihtardan mada mukarrerat aleyhin itiraz edebilir.

Baro olmayan yerlerde inzibat mesleğinin temini ve indelhace beşinci maddede mezkûr mücazâtı intibahiyenin tertibi mahalli müddeiumumilerinin sebke-decek talepleriyle asliye mevaddını rüyet eden mahkemeye aittir. Gerek barolar tarafından ve gerek baro olmayan yerlerde asliye mevaddını rüyet eden mahkeme tarafından verilen mukarrerat üzerine tetkikatı itiraziye icrası o mahalde ağır ceza davalarını rüyet eden ayrı bir mahkeme varsa o mahkemeye, yoksa mezkûr davaları rüyetle mükellef en yakın asliye mahkemesine mevduudur. Mahkeme baronun ve diğer alakadarların müdafaa ve izahlarını tahriren beyan etmeleri zımında kendilerine derhal münasip bir mehil tayin ve bu müddetin mürurundan itibaren beş gün zarfında evrak üzerine kararını ita eder. Bu karar katidir.

REİS — Birinci madde hakkında mütalâaa var mı? (Hayır sesleri) İki taktırir vardır :

AMET HAMDİ BEY (Yozgat) — Geriye alıyorum.

REİS — Zatrâliniz geriye aldınız ama aynı mealde bir taktırir daha vardır.

İHSAN BEY (Bayazıt) — Bendeniz de taktıririmi geriye alıyorum.

REİS — O halde mesele kalmamıştır. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Baro olan mahallerde avukatlar sulh mahkemelerinde icrayı vekâlet edecekleri gibi tarafeynin buldukları kariye veya kasabada mukim olup da vekâleti sanat ittihaz etmemiş olan akraba ve ehlibası da bila ücret vekâlet edebilirler. Baro olmayan yerlerde bunlardan maada dava vekilleri dahi ifayı vekâlet edebilirler. Ancak avukatlıktan men edilenler hiçbir veçhile vekâlet edemezler.

REİS — İkinci madde hakkında mütalâaa var mı? (Hayır sesleri) Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Üçüncü maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — İşbu kanun hükmünün icrasına Adliye Vekili memurdur.

REİS — Dördüncü maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Kanunun ikinci müzakeresine geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

5. — *Mahkemei Temyiz Teşkilâtının tevsi hakkında 1/23 numaralı Kanun Lâyihası ve Adliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (1)*

REİS — Kanunun heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri) Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Temyiz Mahkemesi Teşkilâtına Dair Kanun

Madde 1. — Temyiz Mahkemesi Dört Hukuk, Dört Ceza ve Bir Ticaret Dairesinden müteşekkil ve devairden her birinin vazifesi bu Kanun ve Hukuk

(1) *Zaptın sonuna merbuttur.*

ve Ceza Davaları Usulü Muhakemeleri ve Sulh Hâkimleri Kanunlarıyla muayyendir.

REİS — Birinci madde hakkında mütalâaa var mı? (Hayır sesleri) Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Temyiz dairelerinden her biri bir reis ve dört azadan tereküp eder. Her dairede birer ihtiyat aza bulunur. Daire reislerinin fevkinde bir birinci reis vardır. Bunlardan başka bir baş müddei-umumi ile refakatinde bir başmuavin ve lüzumu kadar muavin bulunur.

REİS — İkinci madde hakkında mütalâaa yoktur. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Hukuk dairelerinden birincisi tesise ve gayri menkule ait aynı haklara müteallik davaları; İkincisi: Aynı haklar müstesna olmak üzere şahsa, aleye, nafakaya, mirasa ve vesayete müteallik mahakimi asliye ve sulhiyede görülen bilcümle davaları;

Üçüncüsü: Sulh mahkemelerince görülüp ikinci Hukuk ve Ticaret dairelerinin vazifeleri haricinde bulunan hukuk davalarını;

Dördüncüsü: Menkule ait aynı haklara ve tasahhi sin ve kayıt ve isme ve damga cezayı nakdisine müteallik davalar ile Birinci, İkinci ve Üçüncü Hukuk dairelerinin vazifeleri haricinde kalan davaları tetkik ve rüyet eder.

Ticaret Dairesi dahi mehakimi asliye ve sulhiyeden ticarete müteallik verilmiş olan hüküm ve kararlar ile hukuk ve ticaret davalarına ait nakli dava ve tayini merci hususlarını rüyet eder.

REİS — Üçüncü madde hakkında mütalâaa var mı? (Hayır sesleri) Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Ceza dairelerinden : Ceza Kanununda idam ve müebbet ve muvakkat ağır hapis ve müebbet sürgün ve beş seneden fazla hapis ve hidematı âmmeden müebbeten memnuiyet cezalarını müstelzim cürümlere ait hüküm ve kararları,

İkincisi: Sulh mahkemelerince Ceza Kanununa tevfiikan görülen ceza davalarını,

Üçüncüsü: Hususi kanunlara tevfiikan mehakimi asliye ve sulhiyede görülen ceza davalarıyla cezada nakli dava ve Ceza Tatbikatı Kanununun 36 ncı maddesinde musarrah ve Temyize mevdu kısma müteallik tayini merci hususlarını,

Dördüncüsü : Birinci, İkinci ve Üçüncü Ceza Daireleri vazaifi haricinde kalan ceza davalarını tetkik ve rüyet eder.

Muhakemeleri Temyize mevdu hâkim ve memurların muhakemeleri fiilî mahiyetine göre mümasil fiillerin mercii Temyizi olan daireye ait ve bu bapta sudur edecek kararların Temyizen tetkiki Ceza Heyeti Umumiyesine racidir. Şu kadar ki asıl davayı rüyet etmiş olan daire heyeti bu heyeti umumiyede bulunamazlar. Bu heyeti umumiyede nisap içtima temini kabül olamazsa hukuk kısmından aza alınabilir. Bu suretle tetkikatı Temyiziye icra eden heyeti umumiyeye kararlarına karşı hükmü veren dairenin hakkı ısrarı vardır. İsrar üzerine heyeti umumiyeden ikinci defa aynı surette verilen karara ittiba mecburidir.

REİS — Dördüncü madde hakkında mütalâa varmı? (Hayır sesleri) Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 5. — Temyiz Birinci Reisi; heyeti umumiyelere riyaset ve bu heyetlere mevdu vazifeleri tanzim ve azayı dairelere tevzi ve ledelhace işi nispeten çok olan devaire diğer dairelerden muvakkaten aza sevk eder.

Dairelerden birinin işi, aza sevk suretiyle tedvir edilemeyecek derecede çoğaldığı takdirde Birinci Reisin teklifi ile o daireye ait vazifelerden bir kısmı Adliye Vekâletince diğer bir daireye tevdi olunabilir.

Birinci Reisin göstereceği lüzum üzerine reis ve azalardan biri veya bir kaç heyeti umumiyeye vazifesinde kendisine muavenet eder. Birinci Reise mazetli halinde, reislerden en kıdemlisi vekâlet eder.

REİS — Beşinci madde hakkında mütalâa yoktur. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 6. — Temyiz dairelerinden verilecek kararlar ekseriyetle ittihaz olunur.

REİS — Altıncı madde hakkında söz isteyen yoktur. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 7. — Mahkemei Temyiz Heyeti Umumiyesi hukuk ve ceza olmak üzere iki kısımdır.

Hukuk heyeti umumiyesi: Hukuk ve ticaret ve ceza heyeti umumiyesi; ceza dairelerinden teşekkül eder, her iki kısımda adedi müretteplerinin üçte ikisinin içtimaiyle nisabı müzakere hasil olur ve adedi müretteplerinin ekseriyeti mutlakasiyle karar verilir.

Her iki heyeti umumiyede ekseriyet temin olunamayan mesailde o kısma mensup olup müzakereye

iştirak etmemiş olan aza celp ve keyfiyet tetkik olunarak ekseriyeti mutlaka ile karar verilir.

Aleni mürafaa cereyan eden davalarda ekseriyet hâsıl olamadığı takdirde o kısma mensup olup mürafaaya iştirak etmeyen aza celp ve mürafaa tekrar edilmeyerek yalnız zaptın kiraatiyle biliktifa tetkikat icra ve karar ittihaz olunur.

REİS — Yedinci madde hakkında söz isteyen varmı? (Hayır sesleri) Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 8. — Temyizin iki dairesi veya bir dairenin iki kararı arasında aynı meselede tezat ve mübâyenet görüldüğü veya takarrür etmiş bir içtihadın tebdiline ihtiyaç hasil olduğu takdirde birinci reis, tezat ve mübâyenet şeklinde mütebeyin ilâmları ve içtihadın tebdili lüzumu halinde içtihadın tebdiline saik olan sebepleri mutazammın evrakı alâkadar daire veya dairelerden celp ve telhis ve nushalarını teksir ile içtimadan en aşağı üç gün evvel Mahkemei Temyiz Heyeti Umumiyesine tevzi ve içtima gününü tayin eder. Mütebayin ilâmları veren daireler ile içtihadın sahibi olan daire dahi azasından birini kendi noktai nazarını teşrih ve müdafaya memur eyler. Bunun üzerine her iki kısmın en az üçte ikisiyle teşekkül edecek Mahkemei Temyiz Heyeti Umumiyesinde ve ceza işlerinde sahibi rey olarak baş müddeumuminin veya vekilinin huzurunda keyfiyet tetkik ve mevcudun üçte ikisinin ittifakiyle karar verilir. Bu suretle nisabı ekseriyet hasil olamadığı takdirde tetkikat başka güne talik edilir, bazı günde tekrar keyfiyet müzakere edilerek adedi mürettebinin ekseriyeti mutlakasiyle ittihazı karar olunur. Bu karar; Temyiz dairelerince mümasil işlerde mabehülîmtisaldir.

Tezat ve mübâyenet hakkında Mahkemei Temyiz Heyeti Umumiyesince ittihaz olunacak kararlar tarafeyne tesir etmez. Bu meselelere Temyiz Birinci Reisi, Başmüddeumuminin veya alâkadar dairelerin sevkıyla veyahut re'sen vaziyet eder.

SALÂHATTİN BEY (Kocaeli) — Burada bir tabii sehvi vardır. (bazı günde) yazılmış, halbuki (muayyen günde) olacaktır.

REİS — Pekâlâ.

HAKKI TARIK BEY (Giresun) — Efendim bu kanunun serlevhası (Temyiz Mahkemesi) şekil ve suretindedir. Madde içinde geçen Mahkemei Temyiz tertibinin de o şekilde tashihi muvafik olur zannedir.

REİS — Yalnız bu maddedeki mi?

HAKKI TÂRIK BEY (Kocaeli) — Bu maddede ve diğer maddelerde...

REİS — Efendim, madde hakkında başka söz isteyen yoktur. Maddeyi reyinize arz ediyorum. Sekizinci maddeyi kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 9. — Temyiz kararlarına karşı cezada tashihi karar usulü ancak hüküm ve kararın zat ve mahiyetine doğrudan doğruya müessir olmak üzere Temyiz lâyihasında veya tebliğnamede dermeyan olunan bir hususun ve bunlar haricinde esas hükme müessir nevâkıs ve hatiatın Temyizen nazara alınmayarak meskutanın kalması halinde caridir.

Tashihi karar talebi Baş Müddeiumumiye aittir. Bu talep üzerine Temyiz tetkikatı asıl ilâmı vermiş olan dairece icra olunur.

Müddeiumumileri re'sen veya alakadarların müracaati üzerine baş müddeiumuminin nazarı dikkatini celp ve evrakını irsal ederler. Ancak müracaati vakıyı mucibi tashihi görmezlerse bu yüzden ilâm hükmünü tehir edemezler. Baş müddeiumumi keyfiyeti tetkik ile ilâmın icrasını veya tehirini derhal mahalline işar ve badehu muktazasına tevessül eyler.

REİS — Dokuzuncu madde hakkında söz isteyen yok. Reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 10. — Ceza dairelerinden birinin kararına karşı, baş müddeiumumi, ilâmın kendisine tevdi tarihinden itibaren otuz gün zarfında ceza heyeti umumiyesine itiraz edebilir.

REİS — Onuncu maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 11. — Teşkili mehakim ve hukuk ve ceza davaları usulü muhakemeleri ile sair kanunların işbu kanuna muhalif ahkâmı mülğadır.

REİS — On birinci maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 12. — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — On ikinci maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 13. — İşbu kanunun hükmünü icraya Adliye Vekili memurdur.

REİS — On üçüncü maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Kanunun ikinci defa müzakeresine geçilmesini kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... İkinci müzakeresine geçilmesi kabul edilmiştir.

Efendim tayini esami ile reye vaz edilen Münakale Kanununa rey vermeyenler varsa lütfen versinler. İstihsalî âra muamelesi hitam bulmuştur.

ALİ RIZA BEY (Mardin) — Efendim bundan bir ay evvel zabıta sıhhiye hayvaniye Kanunu lâyihasının tarifeye müteallik mevaddının tafriki ile diğer mevaddının derhal Meclisi Âliye sevkine dair Manisa Mebusu muhteremî Sabri Beyefendi tarafından bir teklif vaki olmuş ve Meclisi Âli de bunu kabul etmişti. Bir ay geçtiği halde hâlâ gelmemiştir. Ticaret Encümeni bu mesele hakkında cevap verebilir mi?

MUSTAFA ŞEREF BEY (Burdur) — Arkadaşlarımızdan biri tarafından bir tadilname verilmiştir. O tadilname Heyeti Umumiyeden encümene havale edildi. Tadilname üzerinde encümen ile Hükümet müstereken tetkikat yapmaktadır, zannedirim bir hafta, on güne kadar intaç edilerek Heyeti Umumiyeye arz edilecektir.

REİS — İttıla hasıl olmuştur efendim.

AĞAOĞLU AHMET BEY (Kars) — Reis Beyefendi, İzmir'de zelzele olmuş, Hükümet bize izahat versinler.

REİS — Hükümet namına kimse var mı efendim!

AĞAOĞLU AHMET BEY (Kars) — Mahmut Esat Beyefendi buradadırlar.

REİS — Lütfen izahat verir misini?..

ADLİYE VEKİLİ MAHMUT ESAT BEY (İzmir) — Henüz Hükümetçe bir haber yoktur.

REİS — Mahmut Esat Beyefendi beyanı malumat edecek vaziyette değildir...

Efendim, istihsalî âra neticesini arz ediyorum. Hariciye Vekâleti ve Maliye Bütçesine tahsisatı münzamma itasına ve bazı devair 1927 bütçelerinde münakale icrasına dair Kanunun ârasına 173 zat iştirak etmiştir ve Kanun 173 reyle kabul edilmiştir.

mhathmioun

Pazartesi günü saat on dörtte toplanmak üzere inikada nihayet veriyorum.

Kapanma Saati : 14,50

Hariciye Vekâleti 1927 Senei Maliyesi Bütçesine Tahsisatı Munzamama İtasına ve Bazı Devair Bütçelerinde Münakale İcrasına Dair Kanunun Neticeî Ârısı

(Kanun İnkabul edilmiştir.)

Âza adedi	: 316
Reye iştirak edenler	: 173
Kabul edenler	: 173
Rededenler	: --
Müstenkâfler	: --
Reye iştirak etmeyenler	: 141
Münhallter	: 2

(Kabul Edenler)

ADANA	BİTLİS	ELÂZİZ	İSTANBUL
(Hilmi B.	Muhittin Nami B.	Hasan Tahsin B.	Akçoraoğlu Yusuf B.
AFYON KARAHİSAR	BOLU	Hüseyin B.	Dr. Nurettin Ali B.
İzzet B.	Cemil B.	Muhittin B.	Hüseyin B.
(Musa Kâzım B.	Dr. Emin Cemal B.	Mustafa B.	Ziyaettin B.
AKSARAY	BURDUR	ERZİNCAN	İZMİR
Beşim Altatay B.	Mustafa Şeref B.	Aziz Samih B.	Enver B.
(Kâzım B.	Salih Vahit B.	ERZURUM	Hüseyin B.
ANKARA	BURSA	Ahmet Fikri B.	Münir B.
Ali B.	Ahmet Münir B.	Asım B.	KARS
Hallit Ferit B.	Dr. Esat B.	Aziz B.	Ağaoğlu Ahmet B.
(İhsan B.	Mustafa Fehmi B.	Nafiz Atuf B.	Baha Tali B.
Rifat B.	Refet B.	Nafiz B.	Hallit B.
Sarı B.	ÇANAĞKALE	Nedip Asım B.	KASTAMONU
Şakir B.	Sahim Rifat B.	(ESKİŞEHİR	Ali Rıza B.
(Tallât B.	Ziya Gevher B.	Ali Ulvi B.	Cemal B.
ANTALYA	ÇANKIRI	Emîn B.	Mehmet Fuat B.
Ahmet Sâki B.	Mustafa Abdülhalik B.	Şahit B.	KAYSERİ
Dr. Cemal B.	Rifat B.	GAZİANTEP	Dr. Burhanettin B.
Rasih B.	Tallât B.	Ali Cenani B.	Hasan Ferit B.
ARTVİN	Ziya B.	Ferit B.	Reşit B.
Mehmet Ali B.	ÇORUM	Reşit B.	KIRKLARELİ
AYDIN	İsmail Kemal B.	Şahin B.	Dr. Fuat B.
Dr. Reşit Galip B.	İsmet B.	GİRESUN	Mehmet Nahit B.
(Emîn Fikri B.	Ziya B.	Haçım Muhittin B.	Şevket B.
BALIKESİR	DENİZLİ	Hakkı Tarık B.	KIRŞEHİR
Ali Şuuri B.	Mazhar Müfit B.	GÜMÜŞHANE	Haçım B.
(Emîn B.	Necip Âli B.	Hasan Fehmi B.	KOCAELİ
Fahrettin B.	DIYARBEKİR	HÂKKÂRİ	İbrahim B.
İsmail Hakkı B.	İshak Refet B.	İbrahim B.	Kemalettin B.
Osman Niyazi B.	Kâzım Paşa	İSPARTA	Kılıçoğlu Hakkı B.
Sadık B.	EDİRNE	Hüseyin Hüsnü B.	Ragıp B.
BEYAZIT	Hasan Hayri B.	Mükerrem B.	Reşit Saffet B.
Hallit B.	Şakir B.	İÇEL	Salâhattin B.
(İhsan B.	Zeki Mesut B.	Emîn B.	
		Hakkı B.	

KONYA

Ahmet Hamdi B.
Fuat B.
Kâzım Hüsnü B.
Mustafa B.
Nafiz Hâzım B.
Tevfik Fikret B.

KÜTAHYA

İbrahim B.
İsmail Hakkı B.
Niyazi Asum B.
Ragıp B.
Recep B.

MALATYA

Abdülmuttalip B.
Dr. Hilmi B.
Mahmut Nedim B.
Vasf B.

MANİSA

Âkif B.
Bahri B.
Dr. Salim B.
Kâri B.
Kemal B.

Mehmet Sabri B.
Osman B.

MARAS

Abdülkadir B.
Mithat B.

MARDİN

Abdurrezak B.
Ali Rıza B.
İrfan Ferit B.
Nuri B.

MERSİN

Ali Münif B.
Hakkı B.

BUĞLA

Ali Nazım B.
Nuri B.

NİĞDE

Faik B.
Galip B.

ORDU

İsmail B.
Recai B.
Şevket B.

RİZE

Ali B.
Âkif B.
Âtaf B.
Esaat B.
Fuat B.

SAİMSUN

Âdil B.
Ethem B.

SİİRT

Hadî Hüskü B.

SİNOP

Yusuf Kemal B.

SİVAS

Neçmettin Sadık B.
Rahmi B.
Rasim B.
Ziyaettin B.

ŞARKIKARAHİSAR

İsmail B.
Tevfik B.

TEKİRDAĞ

Celâl Nuri B.

TOKAT

Bekir Lütfi B.
Hüseyin Hüsnü B.
Mustafa Vasfi B.
Süreyya Tevfik B.

TRABZON

Abdullah B.
Arif B.
Şefik B.

URFA

Dr. Rafet B.
Ferit Celâl B.
Mahmut B.
Refet B.

VAN

Hakkı B.
YOZGAT
Avni B.
Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.

ZONGULDAK

Hüsnü B.
Rifat B.

(Reye İştirak Etmeyenler)

ADANA

Kadri B.
Kemal B.
Zahir B.

AFYONKARAHİSAR

Ali B.
Haydar B. (M.)
Üzzer Ulvi B.
Ruşen Eşref B.

AKSARAY

Neşet B.

AMASYA

Esaat B.
İsmail Hakkı B.
Nafiz B.

ANKARA

Gazi Mustafa Kemal
Paşa (Reisicumhur)

ANTALYA

Hasan Sıtkı B.
Süleyman Şevket B.

ARTVİN

Asum B.

AYDIN

Dr. Mazhar B.
Mithat B.
Tahsin B. (M.)

BALIKESİR

Hayrettin B.
Kâzım Paşa (R.)
Mehmet Âkif B.
Mehmet Carvî B.

BEYAZIT

Şefik B.

BİLECİK

Dr. Fikret B.
İbrahim B.
Rasim B.

BİTLİS

İlyas Sami B.
Muhittin B.

BOLU

Cevat Abbas B.
Fahri Rifki B.
Şükri B.

BURSA

Asaf B.
Balktejiyolog Refik B.
Dr. Şefik B.
Lufti B.
Muhlis B.
(Muhlis B.)

CEBELİBEREKET

Ali Rıza B.
Avni Paşa
İhsan B.

ÇANAKKALE

Mehmet B.
Şükri B. (İA)

ÇORUM

Dr. Mustafa B.
Münir B.

DENİZLİ

Dr. Kâzım B.
Emîn Arslan B.
Haydar Rüştü B.
Yusuf B.

DİYARBEKİR

Rüştü B.
Zekâi B.

EDİRNE

Faik B.

ELAZIZ

Nalkyettin B.

ERZİNCAN

Abdülhak B.
Mustafa B.
Saffet B.

ERZURUM

Tahsin B.

ESKİŞEHİR

Dr. İsmail Besim Paşa

GAZİANTEP

Ahmet Remzi B.
Kılıç Ali B.

GİRESUN

Kâzım B.
Şevket B.
Tahir B.

GÜMÜŞHANE

Cemal Hüsnü B.
Halil Nihat B.
Şevket B.

İSPARTA

İbrahim B.
Rıza B.

İSTANBUL

Ahmet Rasim B.
Behiç B. (V.)
Dr. Hakkı Şinasi Paşa
Dr. Refik B. (V.)
Edip Servet B.
Fuat B.
Hamdi B.
Hamdullah Suphi B.
Haydar B. (M.)
İhsan Paşa
Süreyya Paşa
Tevfik Kâmil B. (İ.Â.)

İZMİR

Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)
Kâmil B. (İ.Â.)
Mahmut Celâl B.
Mahmut Esat B. (V.)
Mustafa Neçati B. (V.)
Mustafa Rahmi B. (V.)
Osmanzade Hamdi B.
Saraçoğlu Şükri B. (V.)

KARS

Bedri B.
Dr. Sâdrettin B.

KASTAMONU

Hasan Fehmi B.
Refik B.
Velet Çelebi B.

KAYSERİ

Ahmet Hüsnü B.
Dr. Halit B.

KIRŞEHİR

Lütfi Müfit B. (M.)
Yahya Galip B.

KOCAELİ

İbrahim Süreyya B.

KONYA

Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Nevzat B.

Refik B.

Zühtü B.

KÜTAHYA

Cevdet B.
Nuri B.

MALATYA

Dr. Fazıl Benki B.
İsmet Paşa (Başvekil)

MANİSA

Mustafa Fevzi B.
Yağar B.

MARAS

Mehmet B.
Nurettin B.

MARDİN

Yakup Kadri B. (M.)

MUĞLA

Şükri Kiaya B. (V.)
Yunus Nadî B.

NİĞDE

Ala B.
Halit B. (M.)

ORDU

Halil Sıtkı B.

RİZE

Hasan Cavit B.

SAMSUN

Ali Râna B.
Avni B.
Dr. Asım B.

SİİRT

Mahmut B.

SİNOP

Recep Zühtü B.
Refik İsmail B.

SİVAS

İbrahim Alâeddin B.
Remzi B.
Şemseddin B.

ŞARİKLIKARAHİSAR

Mehmet Emin B.

TEKİRDAĞ

Cemal B.
Fahri B.

TOKAT

Şevki B. (M.)

TRİABZON

Ali Bedî B.
Danış B.
Hasan B. (R.V.)
Nebizade Hamdi B.
Süleyman Sami B.

URFA

Ali Salıp B.

VAN

Münip B.

YOZGAT

Salih B.

Tahsin B.

ZONGULDAK

Halil B.
Ragıp B.
Mehmet Nafiz B.
Tunalı Hüsnü B.

(Mühaller)

Ordu	1
Samsun	1
	—
Yekûn	2

**HARİCIYE, MALİYE VE MÜLGA BAHİRİYE VEKÂLETLERİYLE MÜDAFAAİ MİLLİYE VEKÂLETİ
1927 SENESİ BÜTÇELERİNDE MÜNAKALE İCRASINA DAİR 1/128, 1/131, 1/133 NUMARALI KANUN
LÂYİHALARI VE BÜTÇE ENCÜMENİ MAZBATASI**

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
52 Mazbata Numarası
1/128 Esas Numarası
1/131
1/133

Bütçe Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celîleye

1927 senei maliyesi Hariciye, Maliye ve Müdafaaî Milliye Vekâletleri ile Bahriye ve Limanlar İdaresi bütçeleri arasında münakale icrasına dair olup muhtelif tarihlerde Encümenimize havale buyurulan üç adet kanun lâiyhası Maliye Vekili Beyin huzuruyla ayrı ayrı tetkik ve müzakere olundu. Teklifatı vakıa ile talep olunan münakale miktarı 107 804 liradan ibaret olup bundan 70 000 lirası Hariciye Vekâleti Bütçesinin 414 ncü temsil tahsisatı faslından tenzil olunacak mebalîge aittir. Muhasebei Umumiye Kanununun 57 nci maddesi mucibince maaş ve ücret tertiplerinden masraf tertiplerine münakale icrasına caiz olmadığına ve temsil tahsisatı maaşın mütemmimi mahiyetinde bulunmasına binaen bu fasıldan masraf tertipleri arasında bulunan Tahdidi Hudut Komisyonları faslına münakale icrasına cevazı kanunî görülmemiştir. Ancak tahakkuk eden ihtiyacın temini için 65 000 liranın Tahdidi Hudut Komisyonları faslına tahsisatı munzamma olarak ilâvesi ve buna mukabil temsil tahsisatından 100 000 liranın imhası muvafık görülmüş ve her üç lâiyhayı tevhidden yeniden tanzim kılınan kanun lâiyhası Heyeti Umumiyeye arz ve takdim kılınmıştır. 14 Mart 1928

Reis
Edirne
Şakir

Reis Vekili
Burdur
Vahit

Mazbata Muharriri
Gaziantep
Ali Cenani

Ankara
Mehmet Rifat

Elaziz
Hasan Tahsin

Sivas
Remzi

Kırklareli
Nahit

Kâtip
Kütahya
Niyazi Asım

Erzurum
Aziz

Bursa
Muhlis

Samsun
Adil

Yozgat
Süleyman Sırrı

Bütçe Encümeninin Teklifi

1927 Senei Maliyesi Hariciye Vekâleti Bütçesine Tahsisatı Munzamma İtasına ve Bazı Devair Bütçelerinde Münakale İcrasına Dair Kanun Lâiyhası

Birinci Madde — 1927 senei maliyesi Hariciye Vekâleti Bütçesinin 428 nci Tahdidi Hudut Komisyonları faslına 65 000 lira tahsisatı munzamma olarak ilâve olunmuştur.

İkinci Madde — 1927 senei maliyesi Hariciye Vekâleti Bütçesinin 414 ncü temsil tahsisatı faslından 100 000 liralık tahsisat imha edilmiştir.

Üçüncü Madde — Merbut cetvelde gösterilen devairin 1927 senei maliyesi bütçeleri arasında 37 804 liranın münakalesine mezuniyet verilmiştir.

Dördüncü Madde — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Beşinci Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Maliye Vekili memurdur.

CETVEL

Dairesi	Fasıl	Madde	Nev'i muhassetat	Tenzili lâzım gelen	Zammı lâzım gelen
Maliye Vekâleti	123	2	Vilâyat demirbaşı	6 329	
Maliye Vekâleti	131	3	Akçe nakliye ve bendiyesi	4 000	
Maliye Vekâleti	132	2	Tahrir masarifi umumiyesi	5 000	
Maliye Vekâleti	155		Danga matbaası işletme masarifi	1 600	
Limanlar İdaresi	651		Fenerler masarifi tamiriyesi ve düyunu mütehakkakası	10 000	
Müdafaayı Milliye Vekâleti				5 875	
Maliye Vekâleti	715	1	Tayinat	5 000	
Bahriye Vekâleti	824		Yavuzun taksiti		1 600
Maliye Vekâleti	119	1	Merkez mefruşatı		3 000
Maliye Vekâleti	119	3	Merkez demirbaşı		
			Fasıl Yekûnu		4 600
Maliye Vekâleti	120	2	Merkez kırtasiyesi		5 000
Maliye Vekâleti	127	3	Defatir ve evrakı matbua		7 329
Maliye Vekâleti	151		Masarifi gayri melhuza		20 875
			Yekûnu Umumi	37 804	37 804

MUHAMAT KANUNUNUN ALTINCI MADDESİYLE 12 NCİ MADDESİ SON FIKRASININ TADİLİNE VE MEZKÜR KANUNUN BAZI MEVADDINI MUDEL KANUNUN DÖRDÜNCÜ MADDESİNİN İLGASIYLA YENİ BİR MADDE İKÂMESİNE DAİR 1/121 NUMARALI KANUN LÂYİHASI VE KAYSERİ MEBUSU HASAN FERİT VE MARDİN MEBUSU İRFAN FERİT BEYLERİN, HUKUK USULÜ MUHALEMELERİ KANUNUNUN 61 NCİ MADDESİNİN TADİLİ HAKKINDA 2/38 NUMARALI TEKLİFİ KANUNİSİ VE ADLİYE ENCÜMENİ MAZBATASI

Türkiye Cumhuriyeti

Başvekâlet

23 . 2 . 1928

Muamelât Müdüriyeti

6/945

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

3 Nisan 1340 tarih ve 460 numaralı Avukatlık Kanununun altıncı maddesiyle on ikinci maddesinin son fıkrası ve 6 Kânunusani 1926 tarih ve 708 numaralı kanunun dördüncü maddesinin ilgasiyle yeni bir madde kanuniye ikamesine dair Adliye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 19 Şubat 1928 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâyihasıyla esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı Mucibe Sureti

Mahkemeler huzurunda hukuku nâsın mukadderatı ellerine tevdi olunan avukat ve dava vekillerinin kanunen haiz oldukları temyiz azalığına kadar irtika gibi hukuka mukabil kendilerine birtakım vazai tahmiliyle bunun kontrolü bir zarureti hukukiye ve mantıkıyla olmasına ve esasen bu husus 6 Kânunusani 1926 tarih ve 708 numaralı kanunun 4 nci maddesinde kabul edilmiş bulunmasına göre bu esasın ikmâli ve Nisan 1340 tarihli Avukatlık Kanununun 12 nci maddesinin son fıkrası cinayet mahkemelerinin asliye mahkemeleri fevkinde bir derece olarak kabul edildikleri zamanın teşkilâtına nazaran tanzim edilmiş ve halen ağır ceza davalarını rüyetle mükellef mahkemeler, teşkilâtı adliye itibariyle asliye mahkemelerinin bir dairesinden ibaret olup bidayeten ittihazi karar eden mahkemenin aynı zamanda ağır ceza davalarını da rüyete salâhiyettar olması halinde tetkikatı itirazıye icrası imkânsız bir hal almış olduğundan mezkûr fıkranın bugünkü teşkilât ile münasip bir tarzda ifrağı ve bidayeten karar ittihaz eden mahkeme mukarreratının itirazın tetki-

kine o mahalde ağır ceza davalarını rüyetle mükellef ayrı bir mahkeme varsa o mahkemenin yoksa mezkûr davaları rüyetle mükellef en yakın asliye mahkemesinin salâhiyettar kılınması muvafık görülmüş ve 6 Kânunusani 1926 tarih ve 708 numaralı Kanunun dördüncü maddesi tay ve her üç hüküm tevhit edilerek yeni madde kanuniye o suretle kaleme alınmıştır. Avukat vesair alakadarların diğer bir mıntikai kazaiyedeki mahkemeye bizzat gidip gelmeleri külfeti mucip ve maslahatın istilzam ettiği sürata nazaran da gayri müfit görüldüğünden aynı zamanda tetkikatı itirazıyede bulunacak olan mahkemeye evrak üzerine tetkikat icrası salâhiyeti verilmiştir.

Riyaseti Celileye

Mümtaz bir mesleki mahsus olan avukatlığın icrası birtakım kuyut ve şurutu kanuniyeye tabidir. Nitekim Avukat Kanunu ahkâmına tevfiқан teşekkül eden barolara dahil olmayanların avukatlık yapmaları ve mahakimin onları kabul etmeleri memnurdur. Hukuk Muhakemelerinin 61 nci maddesinin «Vekili baroda resmen mukayyet bulunan avukatlardan ve baro teşekkül etmeyen yerlerde en aşağı üç dava vekili varsa, bunlardan intihap edilmek lâzımdır» diye muharrer olan birinci fıkrası da sarahati maruzayı müeyyettir. Halbuki aynı maddenin «şu kadar ki şifahi usulü muhakemeye tabi olan işlerde bu kaide cari değildir» diye muharrer olan üçüncü fıkrası bu sarahatla gayri kabili telif değildir. O kadar ki bu fıkranın idamesi halinde şifahi usulü muhakeme cari olan sulh mahkemelerinde ve kanunun şifahi usulü muhakeme icrasını tasrih eylediği ahvalde asliye mahkemelerinde avukatlık şeraitini cami olmayan kimselerin icrayı vekâlet etmelerine cevaz verilmek lâzımdır. Böyle bir cevazın tevhit edeceği mezahir müstağniî arz ve beyandır. Binaberin mezkûr altmış birinci maddenin marelarz üçüncü fıkrasının tayyî suretiyle berveçhizir tadilini teklif eyleriz.

Kayseri Mebusu
Hasan Ferit

Mardin Mebusu
İrfan Ferit

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Adliye Encümeni
36 Karar Numarası
Esas Numarası

11.3.1928

Adliye Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Avukatlık Kanununun altıncı maddesiyle on ikinci maddesinin son fıkrasını muaddil 6.1.1926 tarih ve 708 numaralı Kanunun dördüncü maddesinin ilgasıyla yerine yeni bir madde kanuniye ikamesine dair Adliye Vekâletince tanzim edilen kanun lâyihası ve esbabı mucibesi Başvekâletin 23.2.1928 tarih ve 6/945 numaralı tezkeresiyle Adliye Encümenine tevdi ve taalluku görülmesi itibariyle Kayseri Mebusu Hasan Ferit ve Mardin Mebusu İrfan Ferit Beyler tarafından Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun altmış birinci maddesini muaddil teklifi kanuni lâyihası ile birlikte Adliye Vekili Mahmut Esat Beyefendi hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu :

Avukat ve dava vekillerinin ifa ettikleri vazife- nin ehemmiyetine ve kanunen Mahkemei Temyiz azalığına tayin edilebilmek salâhiyeti bahşedilmek suretiyle haiz buldukları hukuka mukabil vazaifi meslekiyelerini lâyikiyle murakabe etmek bir zarureti mantığına olmasına göre haklarında şikâyet vukubulan avukat ve dava vekilleri haklarında baro olan yerlerde Meclisi İnzibatın ittihaz edeceği mukarreratı mahallin müddeiumumisine tevdi ve müddeiumumilerin de sureti mutlakada işbu mukarrerat aleyhine müddeti muayyene zarfında itiraz haklarının olmasının kabul edilmesi ve baro olmayan yerlerde Avukatlık Kanunundaki mücazâtı intihabiyeyi resen veya şikâyetçinin müracaatı üzerine asliye mahkemelerinde dava ikamesine müddeiumumilerin salâhiyattar olması ve halihazırda ağır ceza mahkemeleri de mahkemeyi asliye adadında bulunmasından itirazatı vakianın bir mahalde ağır ceza işlerini rüyet eden ayrı bir mahkeme varsa orada, bulunmadığı takdirde bu işleri gören en yakın asliye mahkemesinde tetkiki lâzım geleceğine mütedair Adliye Vekâletince tanzim edilen madde kanuniye lâyihası musip görüldüğü gibi mumaileyhima Hasan Ferit ve İrfan Ferit Beylerin teklifi kanunileri de şifahî usulü muhakeme cari olan sulh mahkemelerinde herkesin bilâkayt ve şart vekâlet edememelerini teminen Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 61 nci maddesinin tadiline müteallik olmakla bu teklifte esas itibariyle şayani kabul görülmüş ve ancak Avukatlık Kanununa bu yolda bir mad-

de ilâvesi daha münasip olacağı mülâhaza edilmiştir. Lâyihanın birinci maddesinde müddeiumuminin bilcümle Barolar Meclis İnzibatı mukarreratına karşı bir hafta zarfında haiz oldukları itiraz hakkının istimali için mukarreratın bir hafta içinde müddeiumumiliklere tevdi kılınacağı daha vazih olarak tertip ve mahkûm avukatlara ihtardan maada mücazâtı inzibahiye aleyhine itiraz edebilmeleri için haklarında ittihaz olunan kararın usul dairesinde tebliği lâzimedenden olduğundan bu tebligatın müddeiumumiler marifetiyle icra edileceği tasrih edilerek birinci maddede bu yolda tadilat icra kılınmıştır. Bu lâyiha ile hükmü ilga edilen kanun maddelerinden bâhis olan ikinci madde tayyedilerek bu husus kanunun unvanı ile temin edilmiştir.

Salifüzzikr Hasan Ferit ve İrfan Ferit Beylerin teklifleri tespit edilen şekil dairesinde ikinci madde olarak lâyihaya derc olunmuş ve filhakika sulh mahkemelerinde icrayı vekâletin her türlü kayıttan arî olarak serbest bırakılması maslahaten muvafık olmadığına ve şu kadar ki bazı duavii cezaiyede ashabının vekâlet işini sanat ittihaz etmemiş olan ve aynı yerde ikamet eden akraba ve ehibbasını tevkil edebilmeleri de tecviz kılınmıştır.

Gerek Avukatlık Kanununun hini neşrinde barolarda yapılan tasfiyede ve gerekse barolar Meclis İnzibatı tarafından verilen kararlar icrayı vekâletten menedilenlerin hiçbir surette vekâletleri caiz olmayacağı maddede tasrih olunmuştur.

Ehemmiyeti müstağni izah olan işbu lâyihanın tadilatı vakta dairesinde kabulüne encümence ittifakla karar verilmiş olmakla Heyeti Umumiyyeye arz olunur.

Adliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Manisa	Kocaeli
Mustafa Fevzi	Selâhattin
Aza	Aza
Mardin	Balikesir
İrfan Ferit	Sadık
Aza	Aza
Bursa	Edirne
Senih	Hasan Hayri
Aza	Aza
Kayseri	Kocaeli
Hasan Ferit	Ragıp
Aza	Aza
Konya	Manisa
Musa Kâzım	Kemal

Aza	Aza
Muğla	Balıkesir
Ali Nazmi	Osman Niyazi
Aza	Aza
Sinop	Antalya
Mehmet Nazif	Ahmet Saki

Hükümetin Teklifi

3 Nisan 1340 Tarih ve 460 Numaralı Kanunun 6 ncı Maddesiyle 12 nci Maddesi Son Fıkrası ve 6 Kânunusani 1926 Tarih ve 708 Numaralı Kanunun 4 ncü Maddesinin İlgasiyle Yeni Bir Maddei Kanuniye İkamesine Dair Kanun Lâyihası

1. Baro Meclisi İnzibatı şikâyete mebnî veya resen veya mahallin müddeiumumisinin talebi üzerine beşinci maddedeki mücazâtı intibahiyeyi tertip eder. Baronun, talep ve şikâyet tarihinden itibaren on beş gün zarfında bir karar vermesi mecburidir. Bu müddet zarfında bir karar verilmediği takdirde şikâyetçinin müracaatı üzerine veya resen müddeiumumi aynı talebi mahkemeye dermeyan edebilir.

Mücazâtı intibahiyeye veya tayini muameleye lüzum olmadığına dair baroca ittihaz olunan kararlar müddeiumumilikçe ve yalnız mücazâtı inzibatiyeye mütedair olanlar dahi mahkûm avukata bir hafta zarfında tebliğ olunacaktır.

Kararın tarihi tebliğinden itibaren bir hafta zarfında müddeiumumi her türlü mukarrerat aleyhine ve mahkûm avukat ise ihtardan maada mukarrerat aleyhine kezalik bir hafta zarfında itiraz edebilir.

Baro olmayan yerlerde inzibat mesleğinin temini ve indelhace beşinci maddede mezkûr mücazâtı intibahiye tertibi mahalli müddeiumumilerinin sebke-decek talepleriyle asliye mevaddını rüyet eden mahkemeye aittir. Gerek barolar tarafından ve gerek baro olmayan yerlerde asliye mevaddını rüyet eden mahkeme tarafından verilen mukarrerat üzerine tetkikatı itiraziye icrası o mahalde ağır ceza davalarını rüyet eden ayrı bir mahkeme varsa o mahkemeye yoksa mezkûr davaları rüyetle mükellef en yakın asliye mahkemesine mevdudur. Mahkeme baronun ve diğer alâkadarların müdafaa ve izahlarını tahriren beyan etmeleri zımmında kendilerine derhal münasip bir mehil ve bu müddetin mürurundan itibaren beş gün zarfında evrak üzerine kararını ita eder. Bu karar katidir.

2. 3 Nisan 1340 tarih ve 460 numaralı Kanunun altıncı maddesiyle 12 nci maddesinin son fıkrası

ve 6 Kânunusani 1926 tarihli ve 708 numaralı Kanunun dördüncü maddesi mülğadır.

3. İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

4. İşbu kanun hükümlerinin icrasına Adliye Vekili memurdur.

19 Şubat 1928

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	Mahmut Esat
Müdafaa-i Milliyeye Vekili	Dahiliye Vekili
Mustafa Abdülhalik	Şükrü Kaya
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
Doktor Tevfik Rüştü	Saraçoğlu Şükrü
Maarif Vekili	Nafia Vekili
Mustafa Necati	Behiç
	Sihhiye ve Muaveneti
İktisat Vekili	İçtimaiye Vekili
Mustafa Rahmi	Doktor Refik

Kayseri Mebusu Hasan Ferit ve Mardin Mebusu İrfan Ferit Beylerin Teklifi

Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun Altmış Birinci Maddesini Muaddil Kanun Lâyihası

Madde 1. — Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 61 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadil edilmiştir :

Vekil, baroda resmen mukayyet bulunan avukatlardan ve baro teşekkül etmeyen yerlerde en aşağı üç dava vekili varsa bunlardan intihap edilmek lâzımdır.

Birinci fıkraya mucibince avukat veya dava vekili olmayan vekili müvekkili namına esnayı muhakemede hazır olsa bile muhakeme gıyaben icra olunarak hüküm verilir.

Baro teşekkül etmeyen ve birinci fıkraya veçhile dava vekili bulunmayan mahallerde herkes dilediği kimseyi tevkil edebilir.

Madde 2. — İşbu kanun tarihi neşrinden itibaren muteberdir.

Madde 3. — İşbu kanun icrasına Adliye Vekili memurdur.

Kayseri Mebusu	Mardin Mebusu
Hasan Ferit	İrfan Ferit

Adliye Encümeninin Tadili

Avukatlık Kanununun 6 ncı Maddesiyle 12 nci Maddesi Son Fıkrası ve Onu Muaddil Olan 6.1.1926 Tarih ve 708 Numaralı Kanunun Dördüncü Maddesi Makamına Kaim Olmak Üzere Kanun

Madde 1. — Baro Meclisi İnzibatı şikâyete mebnî veya resen veya mahalli müddeiumumisinin talebi

üzerine Avukatlık Kanununun beşinci maddesindeki mücazâtı intibahiyeyi tertip eder.

Meclisi inzibatın, talep ve şikâyet tarihinden itibaren bir ay zarfında bir karar vermesi mecburidir. Bu müddet zarfında bir karar verilmediği takdirde şikâyetçinin müracaat üzerine veya resen müddei umumî aynı talebi mahkemeye dermeyan edebilir.

Baro Meclisi inzibatınca ittihaz olunan kararlar bir hafta zarfında müddei umumîye tevdi olunur. Bunlardan mücazâtı intibahiyeye mütedair olanları müddei umumîlik tarafından bir hafta zarfında mahkûm avukata tebliğ olunur. Tarihi tebliğden itibaren bir hafta zarfında müddei umumî her türlü mukarrerat aleyhine ve mahkûm avukat tarihi tebliğden itibaren bir hafta zarfında ihtardan maada mukarreratı aleyhine itiraz edebilir. Baro olmayan yerlerde inzibat mesleğinin temini ve indelhace beşinci maddede mezkûr mücazâtı intibahiyenin tertibi mahalli müddei umumîlerinin sebkedecek talepleriyle asliye mevaddını rüyet eden mahkemeye aitti. Gerek barolar tarafından ve gerek baro olmayan yerlerde asliye mevaddını rüyet eden mahkeme tarafından verilen mukar-

rerat üzerine tetkikatı itiraziye icrası o mahalde ağır ceza davalarını rüyet eden ayrı bir mahkeme varsa o mahkemeye, yoksa mezkûr davaları rüyetle mükellef en yakın asliye mahkemesine mevdudur. Mahkeme baronun ve diğer alâkadarların müdafaa ve izahlarını tahriren beyan etmeleri zımmında kendilerine derhal münasip bir mehil tayin ve bu müddetin mürurundan itibaren beş gün zarfında evrak üzerine kararını ita eder. Bu karar katidir.

Madde 2. — Baro olan mahallerde avukatlar sulh mahkemelerinde icrayı vekâlet edecekleri gibi tarafeynin buldukları kariye ve kasabada mukim olup da vekâleti sanat ittihaz etmemiş olan akraba ve ehibbası da bilaücret vekâlet edebilirler. Baro olmayan yerlerde bunlardan maada dava vekilleri dahi ifayı vekâlet edebilirler. Ancak avukatlıktan men edilenler hiçbir vechile vekâlet edemezler.

Madde 3. — İşbu kanun tarihi neşrinden muteberdir.

Madde 4. — İşbu kanun hükmünün icrasına Adliye Vekili memurdur.

**MAHKEMEİ TEMYİZ TEŞKİLÂTININ TEVSİİ HAKKINDA 1/23 NUMARALI KANUN LÂYİHASI
VE ADLİYE ENCÜMENİ MAZBATASI**

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet 31 Mayıs 1927
Kalemi Mahsus Müdüriyeti
Adet
6/2273

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine
Mahkemeyi Temyiz Teşkilâtının tefsihî hakkında
Adliye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Ve-
killeri Heyetinin 22 Mayıs 1927 tarihli içtimaında te-
zekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan kanun lâ-
yihası ile esbabı mucibe mazbatasının sureti leffen
takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasını ve neticesinin işarına müsaa-
de buyurulmasını rica eylerim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe

Temyiz Mahkemesi, Türkiye Cumhuriyeti Teşkilâtı
Adliyesinin ve yeniden vaaz ve tedvin edilen Kanu-
nu Medeni ve Ceza Kanunlarının irae eylediği şekli
ilmiye tevfikân 10 Mayıs 1926 tarih ve 834 numaralı
Kanunla üç hukuk ve üç ceza dairesinden mürek-
kep olmak üzere teşkil olunmuş idi.

Bilhassa ihtisasa ehemmiyet vererek Adliye Teş-
kilâtında bu hedefe doğru yürümeyi şiar ittihaz eyle-
yen Vekâlet esasen hukukta başlı başına bir şube teşkil
eden ve dört Teşrinievvel 1926 tarihinde mevki tat-
biki vaz edilen Ticaret Kanunu ile bir kat daha kesbi
ehemmiyet eyleyen ticaret davalarına ait mukarreratın
yeni kanunun yeni ahkâmına göre bu işde müte-
hassıs hükkâm tarafından tetkikinin pek faydeli ola-
cağına kani bulunmaktadır. Eskiden cürüm veya ka-
bahat addedilmeyen bir çok ef'al yeni Ceza Kanunıyla
cürüm ve kabahat addedilmiş olduğundan ceza da-
valarının tekessür ettiği ve baş müddeiumumilik ku-
yudatına nazaran ceza davalarının geçen senenin dört
ayına nispetle on bin raddesinde tezayüt eylediği an-
laşılmıştır. İşlerin tehhürden vikayesini tahtı temine
almak ve temyiz hükkâmının ihtisasları dairesinde ifa-
yı vazife edebilmelerini temin edebilmek ve aynı za-
manda bir zaman ve imkânı tetebbü verebilmek için
temyiz devairindeki adedi azanın dörde tenzili sure-
tiyle hâsıl olan tasarrufla biri ticaret diğeri dördüncü
ceza namıyla iki daire ihdas edilmiş ve ikinci mad-
de esbabı âtiyeye binaen kaleme alınmıştır.

Mahkemeyi Temyiz devairinden her birinin tetkik
edeceği hususatin ceza dairelerinin dörde iblağı ve bir
ticaret dairesinin ihdası hasebiyle yeniden tayin ve
tespiti muktazi olduğundan dördüncü ve beşinci mad-
de bu maksatla tadilen yazılmıştır.

Mevaddı saire esasen müdevven olan mevaddan
olup yalnız yedinci maddeye (ticaret dairesi) ibaresi
ilâve edilmiştir.

Türkiye
Büyük Millet Meclisi 19.2.1928
Adliye Encümeni
31 Karar Numarası
1/23 Esas Numarası

Adliye Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Temyiz Mahkemesi Teşkilâtının tevsii hakkında
Adliye Vekâletince tanzim edilen kanun lâyihası ile
esbabı mucibe mazbatası Başvekâletin 31 Mayıs 1927
tarih ve 6/2273 numaralı tezkeresiyle geçen devrei
içtimaide Meclisi Âliye takdim ve bu kere devren
Encümenimizce havale edilmekle mezkûr lâyiha Adli-
ye Vekili Mahmut Esat Beyefendi ile Temyiz Baş
Müddeiumumisi Yusuf Nihat Beyefendi huzuruyla
tetkik ve müzakere olundu.

Adliye Vekâletinin esbabı mucibe mazbatasında
zıkr ve beyan edildiği veçhile yeniden vâz ve tedvir
edilen Kanunu Medenin ve Borçlar Kanunu ile Türk
Ceza Kanununun mevkii meriyete vaz'ından beri hu-
kuk ve ceza davaları tekessür ettiği gibi hukuk mesa-
ilinde başlı başına bir şube teşkil eden ve yeniden
mevkii tatbiki konan kanunun mahsusla da bir kat
daha kesbi ehemmiyet eden ticaret davalarının müte-
hassıs hâkimler tarafından tetkikindeki faide müstağ-
nii beyan olduğundan Temyiz Teşkilâtı hazırasının
tevsii zaruri görülerek lâyiha esas itibariyle şayanı
kabul görmüş ve lâyiha berveçhizir esbap ve mülaha-
zata müsteniden tadil ve tanzim edilmiştir.

Lâyihai kanuniyenin birinci maddesi on birinci
madde hükmüne göre zait addedilerek tayyedilmiştir.
Halihazırda üçer daireden ibaret olan hukuk ve ceza
dairelerine birer daire daha ilâve olunmakla beraber
ayrıca bir ticaret dairesi ihdas ve bu dairelerin vaza-
ifini tayin eden kanunlardan bahis olarak tertip edil-
miştir.

İkinci maddede temyiz dairelerinin sureti terki-
binden ve her dairede birer ihtiyat aza bulunacağı-
ndan bahisle biliktifa teklif lâyihasında azanın sureti
tefrikine mütedair bulunan fıkara maddeden çıkarıl-
mıştır.

Üçüncü madde Temyiz Dairelerinin vazifelerine
mütedairdir. Hukuk, ticaret ve ceza dairelerinin vazi-
feleri duavinin nevi ve şimdiye kadar Mahkemeyi
Temyize vurud eden işlerin kemiyeti hakkındaki ihσαι-
malûmat biltetik daireler arasında işlerin kemiyet ve
keyfiyetince mümkün mertbe muadelet temini müla-
haza edilerek her dairenin vazifesi ayrı ayrı gösteril-
miş ve şimdiye kadar muhakematı iptidaiyede kanu-
nu mahsusuna tevfiikan müddeiumumi hazır bulunma-
sından dolayı tetkikatı temyiziye ceza kısmına mev-
du olan tashihi sin ve kayıt ve isim ve damga cezai
nakdilerine müteallik duavinin temyizen tetkik ve rü-
yeti hukuk dairesine verilmesi münasip görülmüş ve
madde o suretle kaleme alınmıştır.

Dördüncü maddede ceza dairelerinin vazifesi tas-
rih edilmiş ve Memurini Muhakemat Kanununa tevfi-
kan muhakemesi Mahkemeyi Temyize mevdu olan
hükkâm ile vali ve elçi misillu memurların iptidaen
muhakemelerini rüyet eden temyiz dairesi heyetinin,
sadır olacak kararlar aleyhine temyizi dava vukuun-
da tetkikatı temyiziye icra edecek olan ceza heyeti
umumiyesinde hazır bulunmamaları hususu şimdiye
kadar nazariyatı cezaiyeye tevfiikan o heyeti teşkil
eden azanın bulndurulmadığı anlaşılmış ise de
ehemmiyeti müsellim olan bu cihetin kanunda tas-
rihi muvafık görülerek maddenin son fıkrası bu su-
retle tertip olunmuş ve bu suretle tetkikatı temyiziye
icra eden heyeti umumiye kararlarına karşı dairei
hususiyenin birinci defasında hakkı ısrarı maddede
tasrih ve nisabı içtima hasıl olmayan ahvalde hukuk
kısmına mensup azanın alınması salahiyeti maddeye
derc kılınmıştır.

Beşinci maddede temyiz birinci reisinin vazifesi
tasrih kılınmış ve temyiz hâkimlerinin intihabına ait
muamelatta Adliye Vekâleti ile muhaberatta buluna-
cağına dair olan fıkra esasen Hâkimler Kanunu ile bi-
rinci reisin vazaifi idareiyesi cümlesinden bulun-
makla bu kanunda zikri zait görülerek lâyihadaki
buna dair fıkra tayedilmiştir.

Lâyihanın beşinci maddesinde Temyiz dairele-
rinden verilecek kararlara ait nisabı ekseriyet keyfiyeti
müstakil bir madde halinde encümenin tanzim ettiği
lâyihada altıncı madde olarak gösterilmiştir.

Lâyihanın yedinci maddesi heyeti umumiyelerin
sureti teşekkülünden bahistir. Heyeti umumiyelerde
nisabı içtima için işbu lâyiha ile kabul edilen had, ha-
len mer'i ahkâmın aynı ise de karar için aranılan mev-
cudun üçte ikisinin ittifakı ârâsı temin olunamayan
ahvalde müzakereye iştirak etmeyen o kısma mensup
aza ile de ekseriyet hâsıl olmadığı takdirde Mahke-
mei Temyiz Heyeti Umumiyesine havalei keyfiyet
edilmekte ise de bu şeklin külfeti ve tevhür ve tavi-
ka sebep olduğu bittectrübe anlaşıldığından salifülbe-
yan ahvalde sülusanı ekseriyet hâsıl olmadığı takdir-
de adedi mürettebin ekseriyeti mutlakasiyle karar ve-
rilmesi muvafık görülerek madde olveçhile kaleme
alınmıştır.

Lâyihanın sekizinci maddesi ref'i tezat ve
tevhibi içtihada mütedairdir. Temyiz Mahkemesinin
muhtelif daireleri arasında aynı mesele hakkında yek-
diğerine mübayin kararlar suduru veya mukarrer bir
içtihadın tebdili halinde temyiz reisi evvelinin resen
ve Baş Müddeiumumi veyahut alâkadarların müraca-
atıyla muttali olacağı bu kabil ahvalde keyfiyete va-
ziyet ederek maddede münderiç eşkâl ve şerait daire-
sinde temyiz heyeti umumiyesinin içtimaa davetiyle
tetkiki keyfiyet edilmesi ve sülusanı ekseriyet hâsıl
olmadığı takdirde keyfiyeti tetkik ikinci bir içtimaa
talik kılınarak her iki kısım adedi mürettepleri yekû-
nunun ekseriyeti mutlakası ile ittihaz edilecek kararın
mesaili mumasilede vacibülimtisal olması kabul edil-
miş ve bu suretle muamelâtı nâsın selâmetle cereyanı
ve mahkemeler arasında ahenk ve insicam temin
kılınmıştır.

Bu madde ile temyiz dairelerinin imtisale mecbur
oldukları keyfiyet ancak şekli mahsusunda inikat
eden temyiz heyeti umumiyesinin berveçhi meşruh
ittihaz edeceği kararlara hasredilerek devairin karar
ve içtihatlarındaki hakkı takdirleri serbest bırakıl-
mıştır. Bu madde mucibince verilecek kararların mu-
kaddeme verilmiş olan ilâmat hükmüne müessir ola-
maması tabii görüldüğünden keyfiyet maddede ayrıca
tasrih olunmuştur. Dokuzuncu madde cezada temyiz
kararlarına karşı tashihi karar usulünden bahis olup
işbu madde hakkında birçok münakaşat cereyan ede-
rek sebebi tashihi lâyiha ve tebliğnamede dermeyan
olunan bir hususa hasr ve kasr edilmeyip zati hük-
me müessir her türlü hatiat ve mevaksın temyiz ilâ-
mında meskûtüanh kalması ahvaline teşmil olunarak
madde olveçhile tespit olunmuştur.

Onuncu maddedeki ceza daireleri kararına karşı
baş müddeiumuminin itiraz edebilmesi için muayyen

ikinci hafta müddetin azlığı bittecrübe tahakkuk etmekle mezkur müddet otuz güne iblağ olunmuştur.

Mevaddı müteakıba bu kanun ile Hukuk ve Ceza Usulü Muhakemeleri ve Sulh Kanununun hâfen muhafazai meriyet eden mevaddıyla tearüz eden ahkâmının ilgasından ve kanunun tarihî meriyetiyle Adliye Vekilinin kanun hükmünü icraya memur olduğundan bâhis bulunmaktadır. Temyiz Mahkemesinin teşkilâtına dair Adliye Vekâletiyle encümenin tamamen mutabık kalarak icra ettiği tadilatla kaleme alınan lâyiha Heyeti Umumiyenin tasvibine arz olunur.

Adliye Encümeni Reisi	Mazbata Muharriri
Manisa	Kocaeli
Mustafa Fevzi	Selâhattin
Kâtip	Aza
	Antalya
Aza	Ahmet Sâki
Ankara	Aza
İhsan	Edirne
Aza	Hasan Hayri
Konya	Aza
Musa Kâzım	Balıkesir
Aza	Osman Niyazi
Balıkesir	Aza
Sâdık	Kocaeli
Aza	Ragıp
Mardin	Aza
Osman Ferit	Sinop
Aza	Refik
Muğla	Aza
Ali Nazmi	Zonguldak
Aza	Nazif
Kayseri	Aza
Hasan Ferit	Bursa
	Semih

Temyiz Mahkemesi Teşkilâtına Dair Kanun

Hükümetin Teklifi

Madde 1. — Mahkemei Temyiz teşkilâtının tevsiine dair 14 teşrinisani 1339 tarihli kanunun ikinci ve üçüncü ve dördüncü ve mehakimin teşkilâtına ait ahkâmı muaddil 8 Nisan 1340 tarihli kanunun sekizinci maddeleriyle mahkemeyi Temyiz teşkilâtının tevsiine dair 10 Mayıs 1926 tarih ve 834 numaralı kanun makamına kaım olmak üzere işbu kanun tanzim kılınmıştır.

Madde 2. — Temyiz Mahkemesi üç hukuk, dört ceza ve bir ticaret dairesinden müteşekkil ve her birinin vazifesi bu kanun ve usulü Muhakemat ve Sulh Hâkimleri Kanunları ile mukayyettir.

Madde 3. — Temyiz dairelerinden her biri bir reis ve dört azadan terekkep eder. İlâve olunan ticaret ve dördüncü ceza daireleri azası diğer devair azalarının dörde tenzilinden dolayı her daireden alınacak ikişer aza ile mevcut üç ihtiyat aza arasından reisi evvel tarafından tefrik olunur. Diğer azalar dahî ihtiyat olarak lüzum ve ihtiyaca göre kezaîk reisi evvelin tensibiyle icap eden dairelerde ifayı vazife ederler ve daire reislerinin fevkinde bir, birinci reis ve baş müddeiumumilik refakatinde bir baş muavin ile lüzumu kadar muavin bulunur.

Madde 4. — Ceza kanununda idam ve müebbet ve muvakkat ağır hapis ve müebbet sürgün ve beş seneden fazla hapis ve hidematı âmmeden müebbeden memnuiyet cezalarını müstelzim cürümlere ait hüküm ve kararlar birinci ve birinci daire vazifî haricinde kalan cürümlere ait veya bu davalara müteferri bilcümle hüküm ve kararlar ikinci ve kabahat davalariyle bütün hususi kanunlarda cezayı mucip fiilere ve tashihi sinne ve kayıt ve isim ve damga cezayı nakdi davalarına mütedair kararlar üçüncü ve cezada nakli dava ve ceza tatbikatı kanununun 36 ncı maddesinde müsarrah ve temyize mevzu kısma müteallik tayini merci hususatiyle ikinci ve üçüncü ceza daireleri vazaifinden olup baş müddeiumumilikten tevdi olunacak kararlar dördüncü ceza dairelerinde temyizen tetkik olunur.

Muhakemeleri temyize mevdu hâkim ve valilerin mahkemesi fiilin mahiyetine göre mümasil fiillerin mercii temyizi olan daireye ait ve bu bapta şudur edecek kararların ahkâmı usuliye dairesinde temyiz sıfatıyla tetkiki ceza heyeti umumiyesine racidir.

Madde 5. — Hukuk dairelerinden birincisi, ikincisi ve üçüncüsü hukuk dairelerinin vazifeleri haricinde kalan hukuk davalarına ve ikincisi aynı haklar müstesna olmak üzere şahsa ve aileye ve nafakaya ve mirasa müteallik mahakimî asliye ve sulhiyede görülen bilcümle hukuk işleriyle, hukuk ve ticarete ailetlak nakli dava ve tayini merci hususatına ve üçüncüsü Sulh Kanunu ahkâmına tevfiikan sulh mahkemelerince görülen ve ikinci hukuk ve ticaret daireleri vazifesi haricinde bulunan hukuk işlerine müteallik hüküm ve kararları ve ticaret dairesi dahî mahakimî asliye ve sulhiyeden ticarete müteallik verilmiş olan hüküm ve kararlarla hukuk daireleri vazaifinden olup-

da birinci reis tarafından tevdi olunacak bilcümle hukuk işlerine müteallik hüküm ve kararları temyizen tetkik eder ve devairi hususiyeden verilecek kararlar ekseriyetle ittihaz olunur. Ve ahkâmı mahsusa dairesinde aleni mürafaa ve tashihî karar hususâtı dahi kemakân caridir.

Madde 6. — Temyiz birinci reisi heyeti umumiyele riyaset ve bu heyetlere mevdu vazifeleri tanzim ve idare ve azayı dairelere tevzi ve ledelhace işi nisbeten çok olan devaire ihtiyat azayı muvakkaten sevk ve Mahkemei Temyizin ittihabatına müteallik işleri hakkında vekâletle muhabere eder. Daire reisi ve azaları birinci reisin göstereceği lüzum üzerine heyeti umumiye vazifesinde birinci reise muavenet ve birinci reisin mazeretinde reislerden en kıdemlisi kendisine vekâlet eder.

Madde 7. — Mahkemei Temyiz heyeti umumiyesi ceza ve hukuk olmak üzere iki kısımdır. Ceza heyeti umumiyesi ceza ve hukuk heyeti umumiyesi hukuk ve ticaret dairelerinden teşekkül eder. Her iki kısım da kendi adedi müretteplerinin üçte ikisinin içtimaiyle nisabı müzakere ve mevcudun üçte ikisinin ittifakiyle nisabı ekseriyet hâsıl olur. Heyeti umumiyede ekseriyet temin olunamayan mesailde o kısma mensup olup müzakereye iştirak etmemiş olan aza celp olunur ve bu suretle sülûsanı ekseriyet temini kabil olamazsa her iki heyeti umumiye içtimaî davet ve ikinci fıkra mucibince teşkil olunarak ekseriyeti mutlaka ile karara raptolunur.

Madde 8. — Temyizin iki dairesi veya bir dairesinin iki kararı arasında birbirine aynı meselelerde tezat ve mübayenet gördüğü veya takarrür etmiş bir içtihadın tebdiline ihtiyaç hâsıl olduğu takdirde Temyiz birinci reisi alakadar dairelerden mütebain ilâmları veya içtihadın tebdiline salık olan sebepleri mütezammın evrakı celp ve telhis ve nushalarını taksir ile içtimadan en aşağı üç gün evvel heyeti umumiyeye tevzi ve içtima gününü de tayin eder. Bunun üzerine alakadar daireler dahi azasından birini o dairesinin noktai nazarını teşrih ve müdafaaya memur eyler. Her kısmın üçte ikisi ile teşekkül edecek heyeti umumiyede ve ceza işlerinde baş müddeiumuminin de huzuruyla keyfiyet tetkik olunduktan sonra neticede bu mevcudun üçte ikisinin ittifakiyle ittihaz olunacak karar mümasil işlerde malibülittisal olur. Bu meselelere temyiz birinci reisi baş müddeiumuminin veya alakadar dairelerin sevkıyla muttali olabileceği gibi resen dahi vaziyet eder.

Madde 9. — Mahkemei Temyiz kararına karşı cezada tashihî karar usulü ancak hüküm ve kararın zat

ve mahiyetine doğrudan doğruya müessir olmak üzere temyiz lâyhâsında veya tebliğnamede dermeyan olunan bir hususun temyiz ilâmında meskûtuun kalması halinde caridir. Tashihî karar talebi baş müddeiumumiye aittir. Bu talep üzerine temyiz tatbikatı asıl ilâmı vermiş olan hususî dairece icra olunur.

Mahalli müddeiumumileri resen veya alakadar olanların müracaatı üzerine baş müddeiumuminin bu bapta nazarı dikkatini müdellel mütalaata müsteniden celp ve evrakını irsal edenler. Ancak müracaatı vakıyı, mucibi tashih görmezlerse mücerret bu yüzden dolayı ilâm hükmünü tehir edemezler. Baş müddeiumumi müracaatı vakıyı bittetik göreceği lüzum üzerine ilâmın icrasını veya tehirini derhal mahalline işar ve badehu muktazasına tevessül eyler.

Madde 10. — Ceza dairelerinden birinin kararına karşı baş müddeiumumi ilâmın kendisine tevdi tarihinden itibaren iki hafta zarfında ceza heyeti umumiyesine itiraz hakkını haizdir.

Madde 11. — Teşkilât ve Usulü Muhakemat kanunlarıyla sair kanunların işbu kanuna muhalif ahkâmı mülğadır.

Madde 12. — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 13. — İşbu kanunun icrasına Adliye Vekili memurdur.

22 Mayıs 1927

Başvekil İsmet Müdafaai Millîye Vekili Recep	Adliye Vekili Mahmut Esat Bahriye Vekili İhsan Beyefendi İçtimada bulunmadı Hariciye Vekili Doktor Tevfik Rüştü Maarif Vekili Mustafa Necati Ziraat Vekili Mehmet Sabri
Dahiliye Vekili Mehmet Cemil Maliye Vekili Mustafa Abdülhalik Nafia Vekili Behiç Ticaret Vekili Mustafa Rahmi	Sihhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekili Doktor Refik

Adliye Encümeninin Tadili

Madde 1. — Bu madde tayılmıştır.

Madde 1. — Temyiz Mahkemesi dört hukuk, dört ceza ve bir ticaret dairesinden müteşekkil ve devairden her birinin vazifesi bu kanun ve hukuk ve ceza davaları usulü muhakemeleri ve sulh hâkimleri kanunlarıyla muayyendir.

Madde 2. — Temyiz dairelerinden herbiri bir reis ve dört azadan tereküp eder. Her dairede birer ihtiyat aza bulunur. Daire reislerinin fevkinde bir birinci reis vardır. Bunlardan bir baş müddeiumumi ile refakatinde bir baş muavin ve lüzumu kadar muavin bulunur..

Madde 3. — Hukuk dairelerinden birincisi tesise ve gayri menkule ait aynı haklara müteallik davaları;

İkincisi: Aynı haklar müstesna olmak üzere şahsa, aileye, nafakaya, mirasa ve vesayete müteallik mahakimî asliye ve sulhiyede görülen biçümle davaları;

Üçüncüsü: Sulh mahkemelerince görülüp ikinci hukuk ve ticaret dairelerinin vazifeleri haricinde bulunan hukuk davalarını;

Dördüncüsü; Menkule ait aynı haklara ve tashihsin ve kayıt ve isme ve damga cezayı nakdîsine müteallik davalar ile birinci, ikinci ve üçüncü hukuk dairelerinin vazifeleri haricinde kalan davaları tetkik rüyet eder.

Ticaret dairesi dahî mahakimî asliye ve sulhiyeden ticarete müteallik verilmiş olan hüküm ve kararlar ile hukuk ve ticaret davalarına ait nakli dava ve tayini mercî hususlarını rüyet eder.

Madde 4. — Ceza dairelerinden birincisi: Ceza kanununda idam ve müebbet ve muvakkat ağır hapis ve müebbet sürgün ve beş seneden fazla hapis ve hıdematı âmmeden müebbeden memnuîyet cezalarını müstelzîm örümlere ait hüküm ve kararları,

İkincisi: Sulh mahkemelerince ceza kanununa tevfikân görülen ceza davalarını, üçüncüsü hususî kanunlara tevfikân mahakimî asliye ve sulhiyede görülen ceza davalarıyla cezada nakli dava ve ceza tatbikatı kanununun 36 ncı maddesinde müsarrah ve temyize mevdu kısmen müteallik tayini mercî hususlarını,

Dördüncü: Birinci, ikinci ve üçüncü ceza daireleri vazaiî haricinde kalan ceza davalarını tetkik ve rüyet eder.

Muhakemeleri Temyize mevdu hâkim ve memurların muhakemeleri fiilin mahiyetine göre mümasil fiillerin mercîi temyizi olan daireye ait ve bu bapta sudur edecek kararların temyizen tetkiki ceza heyeti umumîyesine racidir. Şu kadar ki asıl davayı rüyet etmiş olan daire heyeti bu heyeti umumîyede bulunamazlar bu heyeti umumîyede nisabî içtima temini kabil olamazsa hukuk kısmından aza alınabilir. Bu suretle tetkikatı temyiziye icra eden heyeti umumîye kararlarına karşı hüküm veren dairenin hakkı

ısrarı vardır. İsrar üzerine heyeti umumîyede ikinci defa aynı surette verilen karara ittiba mecburîdir.

Madde 5. — Temyiz birinci reisi; heyeti umumîyelere riyaset ve bu heyetlere mevdu vazifeleri tanzim ve azayı dairelere tevzi ve ledelhace işi nisbeten çok olan devaire diğer dairelerden muvakkaten aza sevk eder.

Dairelerden birinin işi aza sevkî suretiyle tedvir edilemeyecek derecede çoğaldığı takdirde birinci reisin teklifiyle o daireye ait vazifelerden bir kısmı Adliye Vekâletince diğer bir daireye tevdi olunabilir.

Birinci reisin göstereceği lüzum üzerine reis ve azalardan biri veya birkaçı heyeti umumîye vazifesinde kendisine muavenet eder. Birinci reise, mazereti halinde reislerden en kıdemlîsi vekâlet eyler.

Madde 6. — Temyiz dairelerinden verilecek kararlar ekseriyetle ittihaz olunur.

Madde 7. — Mahkemeyi Temyiz heyeti umumîyesi hukuk ve ceza olmak üzere iki kısımdır.

Hukuk heyeti umumîyesi: Hukuk ve ticaret ve ceza heyeti umumîyesi: Ceza dairelerinden teşekkül eder her iki kısım da adedi müretteplerinin üçte ikisinin içtimaiyle nisabî müzakere hasıl olur ve adedi müretteplerinin ekseriyeti mutlakasıyla karar verilir.

Her iki heyeti umumîyede ekseriyet temin olunamayan mesailde o kısma mensup olup müzakereye iştirak etmemiş olan aza celp ve keyfiyet tetkik olunarak ekseriyeti mutlaka ile karar verilir.

Âlenî mürâfaa cereyan eden davalarda ekseriyet hâsıl olamadığı takdirde o kısma mensup olup mürâfaaya iştirak etmeyen aza celp ve mürâfaa takrir edilmeyerek yalnız zaptın kıraatıyla birlikte tetkikat icra ve karar ittihaz olunur.

Madde 8. — Temyizin iki dairesi veya bir dairenin iki kararı arasında aynı meselede tezat ve mübâyenet görüldüğü veya takarrur etmiş bir içtihadın tebdiline ihtiyaç hâsıl olduğu takdirde birinci reis tazada mübâyenet şeklinde mütebayin ilâmları ve içtihadın tebdil ve lüzumu halinde içtihadın tebdiline saik olan sebepleri mütaazammın evrakı alakadar daire veya dairelerden celp ve tehlis ve nushalarını teksir ile içtimadan en aşağı üç gün evvel Mahkemeyi Temyiz heyeti umumîyesine tevzi ve içtima gününü tayin eder. Mütebayin ilâmları veren daireler ile içtihadın sahibi olan daire dahî azasından birini kendi nokta nazarını teşrih ve müdafaaya memur eyler. Bunun üzerine her iki kısmın en az üçte ikisi ile teşekkül edecek Mahkemei Temyiz heyeti umumîyesinde ve ceza işle-

rinde sahibi rey olarak baş müddeiumuminin veya vekilinin huzurunda keyfiyet tetkik ve mevcudun üçte ikisinin ittifakiyle karar verilir. Bu suretle nisabı ekseriyet hasıl olamadığı takdirde tetkikat başka güne talık edilir. Bazı günde tekrar keyfiyet müzakere edilir. Adedi mürettebinin ekseriyeti mutlakasiyle karar iktihaz olunur. Bu karar; temyiz dairelerince mümâsil işlerde mabehülîmtisaldir.

Tezat ve mübayenet hakkında mahkemeyi temyiz heyeti umumiyesince ittihaz olunacak kararlar tarafeyne tesir etmez. Bu meselelere temyiz birinci reisi baş müddeiumuminin veya alakadar dairelerin seviyle veyahut resen vaziyet eder.

Madde 9. — Temyiz kararlarına karşı cezada tashihi karar usulü ancak hüküm ve kararın zat ve mahiyetine doğrudan doğruya müesair olmak üzere temyiz lâyihasında veya tebdîlnamede dermeyan olunan bir hususun ve bunlar haricinde esas hükme müessir nevakıs ve hatayatin temyizen nazara alınmayarak meskûtunanı kalması halinde caridir.

Tashihi karar talebi baş müddeiumumiye aittir. Bu talep üzerine temyiz tetkikatı asıl ilâmı vermiş olan dairece icra olunur.

Mahallin müddeiumumileri resen veya alakadarların müracaatı üzerine baş müddeiumuminin nazarı dikkatini celp ve evrakını irsal ederler. Ancak müracaatı vaktayı mucibi tashih görmezlerse bu yüzden ilâm hükmünü tehir edemezler. Baş müddeiumumi keyfiyeti tetkik ile ilâmın icrasını veya tehirini derhal mahalline işar ve badehü muktezasına tevessül eyler.

Madde 10. — Ceza dairelerinden birinin kararına karşı baş müddeiumumi ilâmın kendisine tevdi tarihinden itibaren otuz gün zarfında ceza heyeti umumiyesine itarez edebilir.

Madde 11. — Teşkilî mehakim ve hukuk ve ceza davaları usulü muhakemeleri ile sair kanunların işbu kanuna muhalif ahkâmı mülğadır.

Madde 12. — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 13. — İşbu kanunun hükmünü icraya Adliye Vekili memurdur.

**MAHKEMEİ TEMYİZ TEŞKİLATININ TEVSİİ HAKKINDA 1/23 NUMARALI KANUN LÂYİHASI
VE ADLİYE VE BÜTÇE ENCÜMENLERİ MAZBATASI**

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Bütçe Encümeni

53 Mazbata Numarası

1/23 Esas Numarası

Riyaseti Celileye

Mahkemei Temyiz Teşkilatının tevsii hakkında olup Başvekâletin 31 Mayıs 1927 tarihli ve 6/2273 numaralı tezkeresiyle ikinci devrei içtimaiyede Meclisi Âliye takdim ve Adliye ve Bütçe Encümenlerine havale edilen ve bu kere devren Adliye Encümenince alınan layiha encümenimize tevdi kılınmakla Adliye Vekili Bey hazır olduğu halde mütalaa ve tetkik olundu.

Lâyihanın - Adliye Encümeni tadiline göre - birinci ve ikinci maddeleri Temyiz Mahkemesi teşkilatını tevsii ve aza adedini tayin eylemekte olup bütçe tesiri itibariyle işbu iki maddeye hasrı tetkikat olunması muvafık görülmüş ve Adliye Vekili Beyden alınan izahattan 1926 senesi zarfında Temyiz Mahkemesi varidesinin 78358'e baliğ ve bu miktardan 28347'si hukuk, 50011'i ceza işlerine müteallik olduğu ve bu varideye mukabil sadire miktarının da senesi mezkûre zarfında 24811'i hukuk, 38870'i ceza işlerine ait olmak üzere 63681'inden ibaret olup bu erkama nazaran daire reisleri ve ihtiyat azalar dahi dahil olduğu halde senede takriben her hâkime 2000 iş isabet ettiği anlaşıl原因 olarak temyizden çıkacak hükümlerin kati mahiyeti karşısında hâkimler hem bu derece meş-

gul bırakılmamak, hem daha ziyade ihtisaslarından istifade edilmek üzere Adliye Encümeninin tadili veçhile mezkûr iki maddenin kabulü encümenimizce de zaruri addedilmiş ve bu tevsihatın yapacağı hesap olunan 100 000 lira arasındaki fazlalığın 1928 senesi Adliye bütçesinde nazarı itibara alınması Maliye Vekili Beyin de huzuruyla tensip kılınarak layihanın Heyeti Celileye takdimine karar verilmiştir.

18 Mart 1928

Reis	Reisvekili
Edirne	Burdur
Şakir	Salih Vahit
Mazbata Muharriri	Kâtip
Gaziantep	Kütahya
Ali Cenani	Niyazi
Ankara	Aydın
Mehmet Rifat	Mühendis Mîtat
Erzurum	Erzurum
Nafi Atuf	Aziz
Elaziz	Balıkesir
Hasan Tahsin	Ali Şuuri
İmzada bulunmadı	
Bursa	Sivas
Muhlis Reşat	Rahmi
Sivas	Samsun
Şefik	Adil
Kırklareli	Yozgat
Mehmet Nahit Bey	Süleyman Sırrı
İmzada bulunmadı	

